

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

1.9.2010

B7-0487/2010

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimą, į kurį atsakoma žodžiu B7-0452/2010

pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

dėl Jordano upės ir ypač Jordano žemupio situacijos

Kyriacos Triantaphyllides, Nikolaos Chountis, Patrick Le Hyaric, Willy Meyer

GUE/NGL frakcijos vardu

RE\828962LT.doc

PE446.567v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl Jordano upės ir ypač Jordano žemupio situacijos

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Artimųjų Rytų,
 - atsižvelgdamas į 1994 m. Izraelio Valstybės ir Jordanijos Hašimitų Karalystės taikos sutartį,
 - atsižvelgdamas į 1995 m. Izraelio ir Palestinos laikinąjį susitarimą dėl Vakarų Kranto ir Gazos ruožo (Oslo II susitarimas) ir ypač į jo III priedo 12 ir 40 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 16 d. JAV Senato rezoliuciją Nr. 387, kurioje Senatas reiškia apgailestavimą dėl Jordano upės ir Negyvosios jūros būklės blogėjimo ir palankiai vertina Palestinos, Izraelio ir Jordanijos gyventojų bendradarbiavimą,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 13 d. Paryžiaus aukščiausiojo lygio susitikimo Viduržemio jūros regiono tema bendrąją deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių parlamentinės asamblėjos *ad hoc* komiteto energetikos, aplinkos ir vandens politikos klausimais 2010 m. kovo 14 d. rekomendacijas dėl situacijos Jordano slėnyje,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Jordano upė ir visų pirma Jordano žemupys yra visuotinės reikšmės kultūrinis kraštovaizdis, turintis didžiulę istorinę, simbolinę, religinę, aplinkos, žemės ūkio ir ekonominę svarbą Artimiesiems Rytams ir ne tik jiems,
- B. kadangi netinkamai tvarkant Jordano upę buvo labai užteršta; kadangi apie 98 proc. Jordano žemupio 1,3 mlrd. kubinių metrų natūralaus gėlo vandens buvo kasmet nukreipiama buitiniams ir žemės ūkio reikmėms tenkinti; kadangi visa, kad šiuo metu išleidžiama į Jordano žemupį yra nevalytos nuotekos, žuvų tvenkinių nuotekos, sūrus vanduo ir žemės ūkio nuotekos,
- C. kadangi dėl to, kad dirbtinai nukreipiamos gėlo vandens atsargos ir į upę pilamos užterštos nuotekos, Jordano žemupyje 50 proc. sumažėjo biologinė įvairovė,
- D. kadangi planuojama, kad nauji nuotekų valymo centrai, skirti šiuo metu į Jordano žemupį atplukdomoms užterštomis nuotekoms šalinti, pradės veikti 2011 m. pabaigoje; kadangi nesusiejus šių centrų veiklos su naujų gėlo vandens išteklių paskirstymu Jordano žemupiui, dideli upės ruožai iki 2011 m. pabaigos gali visiškai išdžiūti,
- E. kadangi norint atkurti Jordano žemupį kasmet būtini 400–600 mln. kubinių metrų vandens,

- F. kadangi Negyvosios jūros ekosistema yra vienintelė tokia pasaulyje; kadangi Jordano upė yra pagrindinis Negyvosios jūros intakas ir drastiškai nusekusi upė Jordano žemupyje buvo svarbiausia nuolatinio vandens lygio slūgimo Negyvojoje jūroje ir per mažiau kaip 50 metų trečdaliu sumažėjusio Negyvosios jūros ploto priežastis,
- G. kadangi Negyvosios jūros papildymo Raudonosios jūros vandeniu koncepcijoje siūloma iškasti kanalą nuo Raudonosios jūros iki Negyvosios jūros, siekiant padėti atgaivinti Negyvąją jūrą ir aprūpinti elektra ir geriamu vandeniu izraeliečius, jordaniečius ir palestiniečius; kadangi šis projektas gali turėti rimtų padarinių unikalioms šios teritorijos gamtinėms savybėms; kadangi Pasaulio bankas atlieka įgyvendinimo galimybių tyrimą ir susijusio poveikio aplinkai bei socialinio poveikio vertinimą,
- H. kadangi Izraelio Valstybės ir Jordanijos Hašimitų Karalystės taikos sutartyje abi šalys teikė daug svarbos integruotam Jordano upės riftinio slėnio vystymui ir susitarė bendradarbiauti prie bendrų sienų tam, kad ekologiniu požiūriu atgaivintų Jordano upę, taip pat apsaugotų Jordano upės ir Negyvosios jūros vandens išteklių aplinką,
- I. kadangi nepaisant Izraelio Valstybės ir Jordanijos Hašimitų Karalystės taikos sutarties palestiniečiai neturi prieigos prie Izraelio saugumo zonos, kuri įsteigta Vakarų Krante prie Jordano žemupio pakrančių ir šiuo metu neteisėtai apgyvendinta Izraelio naujakurių, žemės ūkio reikmėms naudojančių vandenį, kuriuo naudotis turi teisę palestiniečiai,
- J. kadangi siekiant išgelbėti Jordano žemupį užsimezgė teisėtai įsisteigusią Izraelio, Jordanijos ir Palestinos vietos bendruomenių, kurios turi panašią, tik nevienodai sunkių su vandeniu susijusių problemų, bendradarbiavimą; kadangi bendradarbiaujant atitinkamų šalių ir okupuotų teritorijų vyriausybėms, vietos bendruomenėms ir pilietinės visuomenės organizacijoms galėtų būti itin prisidėta prie taikos kūrimo pastangų regionų lygmeniu,
- K. kadangi Palestinos gyventojams Vakarų Krante labai stinga vandens; kadangi pakankami vandens ištekliai yra viena iš pagrindinių išankstinių sąlygų, siekiant, kad būsimoji Palestinos valstybė būtų gyvybinga, ir svarbus Izraelio Valstybės saugumo aspektas,
- L. kadangi ES lėšomis buvo prisidedama prie bandymų sumažinti Jordano žemupyje kylančias su aplinka susijusias problemas,
- M. kadangi 2008 m. spalio 13 d. Paryžiuje (Prancūzija) vykusioje konferencijoje „Vanduo dėl taikos, taika dėl vandens“ buvęs Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac ragino parengti Jordano upės baseino iniciatyvą, kurią vykdant dalyvautų visos pakrantės šalys, ir kadangi tos pačios konferencijos metu Palestinos ministras pirmininkas Salam Fayyad pritarė prezidento J. Chiraco raginimui vykdyti tokią upės baseinui skirtą iniciatyvą, kurią įgyvendintų visos pakrantės šalys, nes tai yra vienintelis galimas sprendimas,
1. ragina atkreipti dėmesį į Jordano upės ir ypač Jordano žemupio būklės blogėjimą ir reiškia didelį susirūpinimą šiais klausimais;
 2. ragina pakrantės šalis parengti ir įgyvendinti politiką, skirtą Jordano upei atgaivinti, pagal kurią būti siekiama apčiuopiamų rezultatų, susijusių su vandens poreikio namų ir žemės ūkiuose valdymu, vandens būklės išlaikymu ir nuotekų bei žemės ūkio ir pramonės nuotekų valdymu; pagal ją taip pat turėtų būti užtikrinama, kad į Jordano žemupį įtekėtų

pakankamas gėlo vandens kiekis;

3. ragina visų Jordano upės baseino pakrantės šalių vyriausybes dirbti palaikant bendradarbiavimo dvasią tam, kad būtų išsaugotas Jordano žemupys, ir ragina jas, padedant Europos Sąjungai, įsteigti Jordano upės baseino komisiją, kuri būtų trišalis bendradarbiavimo forumas, atviras kitoms pakrantės šalims, kurios šiuo metu visos priklauso Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungai;
4. ragina Izraelį ir Jordaniją be išlygų paisyti savo pagal taikos susitarimą prisiimtų įsipareigojimų dėl Jordano upės atgaivinimo ir šios upės bei Negyvosios jūros vandens išteklių apsaugos;
5. atkreipia dėmesį į Izraelio aplinkos ministerijos iniciatyvą parengti bendrąjį planą Jordano upės žemupio kraštovaizdžiui vystyti; prašo Jordanijos vyriausybės ir Palestinos Nacionalinės Administracijos imtis panašių iniciatyvų ir parengti bendruosius planus Jordano upės atkarpoms, esančioms kiekvienos iš jų teritorijoje, atgaivinti su sąlyga, kad Izraelis pagal atitinkamas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas ir tarptautinę teisę Palestinos Nacionalinei Administracijai suteiks prieigą prie Jordano žemupio; pažymi, kad remiantis tokiais bendraisiais planais galėtų būti parengtas išsamus regioninis planas, skirtas Jordano žemupiui atgaivinti ir apsaugai; atsižvelgia į Palestinos Nacionalinės Administracijos planus iškasti Vakarų Goro kanalą, numatytą 1955 m. Johnstono okupuoto Vakarų Kranto Palestinos pakrančių teritorijų drėkinimo plane;
6. primena, kad Negyvosios jūros papildymo Raudonosios jūros vandeniui koncepcijoje nenagrinėjamas Jordano upės būklės blogėjimo klausimas;
7. pažymi, kad bet koks ilgalaikis sprendimas, kaip atgaivinti ir išsaugoti unikalią natūralią Jordano žemupio teritorijos aplinką, turi būti pagrįstas integruota vystymosi koncepcija, apimančia ekonominius, aplinkos, susijusius su energetika ir turizmo projektus;
8. palankiai vertina vis pažangesnių vandentvarkos metodų ir technologijų diegimą Jordano žemupio teritorijoje, ypač Izraelyje, ir skatina perduoti šiuos metodus ir technologijas visoms regiono šalims, įskaitant Palestinos Nacionalinę Administraciją; ragina tarptautinę bendruomenę, taip pat ir Europos Sąjungą, dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti papildomą finansinę ir techninę paramą šios srities projektams;
9. ragina Tarybą, Komisiją ir ES valstybes nares daugiau dėmesio skirti Jordano upės situacijai dvišaliuose ir daugiašaliuose santykiuose su prie šios upės esančiomis šalimis ir toliau dėti diplomatinės pastangas, teikti finansinę ir techninę pagalbą siekiant padėti palestiniečiams vėl įsikurti Vakarų Kranto pakrančių regionuose, atgaivinti Jordano upę ir ypač Jordano žemupį, taip pat ir vykdant Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos iniciatyvą;
10. džiaugiasi, kad Izraelio, Jordanijos ir Palestinos vietos bendruomenės, susiduriančios su tomis pačiomis su vandens išteklių problemomis Jordano žemupyje, bendradarbiauja, ir dar kartą pažymi, kad siekiant tikros ir ilgalaikės taikos Artimuosiuose Rytuose svarbu sukurti pasitikėjimo aplinką; taip pat džiaugiasi, kad nevyriausybinių organizacijų, įskaitant organizaciją „Žemės draugai. Artimieji rytai“ aktyviai dalyvauja dedant pastangas, skirtas Jordano upei išsaugoti, ir ragina tarptautinę bendruomenę, įskaitant

Europos Sąjungą, ir toliau remti jų veiklą;

11. dar kartą pažymi, kad vandentvarka ir ypač sąžiningas vandens išteklių paskirstymas, kai vienodai atsižvelgiama į visų regione gyvenančių žmonių poreikius, yra labai svarbūs klausimai siekiant užtikrinti ilgalaikę taiką ir stabilumą Artimuosiuose rytuose, ir pabrėžia, kad reikia parengti išsamią strategiją, kaip įveikti pagrindines su vandens ištekliais susijusias problemas regione;
12. ragina Izraelį, be kita ko, mažinant administracines kliūtis didinti Vakarų Krante gyvenančių palestiniečių prieigos prie vandens išteklių galimybes, kad tokiu būdu būtų užtikrintos jų teisės pagal Oslo II susitarimą ir tarptautinę teisę, ir palengvinti geresnių vandentvarkos, įskaitant nuotekų valymą, metodų ir technologijų, taikymą regione;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Sąjungos vyriausiajai įgaliojinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Ketverto atstovui Artimuosiuose Rytuose, Izraelio parlamentui (Knesetui) ir vyriausybei, Jordanijos vyriausybei ir parlamentui, Libano vyriausybei ir parlamentui, Palestinos Nacionalinės Administracijos prezidentui, Palestinos įstatymų leidybos tarybai, Sirijos vyriausybei ir parlamentui.